

Виткані мистецтвом Мельпомени

У долю, яку виткала мистецтвом Мельпомена для Рівненського обласного академічного українського музично-драматичного театру, вплелися різнобарвні нитки. На цьому оксамитовому полотні історії, довжиною в 70 років, воскресє талановита плеяда майстрів драматичного жанру, ореолом яких ознаменоване творче суцвіття нації. Їх імена назавжди закарбовані золотими літерами у мистецькому житті Рівненського краю. Це відомі режисери, актори, художники, композитори: Зінаїда Кельчевська-Шликова, Андрій Баженов-Занудько, Євген Гречук, Володимир Грипич, Борис Лур'є, Андрій Семененко, Сергій Омельчук, Володимир Опанасенко, Анатолій Демо-Довгопільський, Костянтин Пивоваров, Ярослав Маланчук, Надія Камінська (перша актриса на Рівненщині, яка отримала визнання заслуженої у 1951), Катерина Губар, Георгій Кияновський, Володимир Петрухін, Раїса Теплова, Нона Гурська, Валентина Буланова, Сергій Вірославов.

Сучасні майстри драматичного жанру – народні артисти: Анатолій Гаврошенко, Ніна Ніколаєва, Володимир Сніжний, Георгій Морозюк, Володимир Петрів; заслужені: Ліна Ізарова, Володимир Дьяков, Марина Яриш, Олексій Яриш, Петро Лісничук, Галина Цьомик, Віктор Янчук, Андрій Куделя, Зіновій Крет; провідні артисти драми Іван Білоус, Ольга Лозовська, Надія Євтушенко, Емілія Морозюк, Вікторія Фіськович, Катерина Лапіна, Алла Луценко, Оксана Островська, Сергій Бондарчук. Серед молоді: Ніна Ніколаєва (Годунок), Станіслав Лозовський, Юлія Крет, Олеся Демчунь, Наталія Тертичка, Андрій Шевчук, Ігор Ніколаєв, В'ячеслав Давидюк, Микита Кондратюк, Надія Максимець, Юрій Широко, Вікторія Клещенко-Пилипчук, Наталія Боярська. Режисери-сучасники: Олег Мосійчук, Олександр Олексюк, Олександр Дзекун, Сергій Павлюк та багато інших.

Минулий рік ознаменований 70-літнім ювілеєм мистецьких закладів Рівного, в тому числі й театру. Констатуємо цей факт подіями 1939 року, коли відбувся історичний акт возз'єднання західноукраїнських земель із Радянською Україною, завершивши цим період польського правління.

За це 70-ліття творчої діяльності керівництво Рівненським театром здійснювало 17 директорів, світло рампи побачило більш ніж 550 спектаклів, режисерське полотно оздобилось роботою близько сотні майстрів постановки, демонструючи твори українських, російських, радянських та зарубіжних авторів. Це драматургія М.Кропивницького, М.Старицького, Лесі Українки, І.Франка, Т.Шевченка, О.Островського, О.Корнійчука, Л.Толстого, М.Гоголя, А.Чехова, В.Гюго, Ф.Шіллера, В.Шекспіра, Г.Горіна, К.Чапека та багатьох інших.

У мистецьких обрисах ХХІ століття Рівненський обласний академічний український музично-драматичний театр переписує сторінки забутої історії сценічного втілення драматичних творів та інтерпретує на кону п'єси сучасних авторів: "Квартет для двох" А.Крима (режисер Н.Ніколаєва, 2010), "Одкровення від Івана" А.Крима (режисер В.Петрів, 2008), "Дуже проста історія" М.Ладо (режисер С.Павлюк, 2006), "Жінка з минулого" Р.Шиммельпфенніга (режисер О.Дзекун, 2006) "Вечір" О.Дударєва (режисер І.Зінченко, 2004) "Суперники" М.Манохіна (режисер В.Петрів, 2002).

У Рівному було здійснено перше сценічне прочитання національної та світової літературної класики: "Літо в Ноані" Я.Івашкевича (режисер Б.Поремба, 2003), "Останній строк" В.Распутіна (режисер В.Петрів, 2008), "Гальшка Острозька" О.Огоновського (режисер М.Гринишин, 2003), "Сльози Божої Матері" за романом У.Самчука "Марія" (режисер О.Мосійчук, 1994), "Берестечко" за романом Ліни Костенко (режисер О.Дзекун, 2005). Можемо з гордістю сказати, що остання принесла всеукраїнське визнання режисеру-постановнику Олександру Дзекуну та виконавцю головної ролі Богдана Хмельницького Володимир Петріву. Згідно Указу Президента України від 3 березня 2008 року вони стали лауреатами Національної премії України ім.Тараса Шевченка. А історичний момент визнання театру на державному рівні в статусі "академічного" було заординовано 27 липня 2005р. постановою Кабінету Міністрів України № 652.

Кожен театр має свою історію, писану віками, досліджувану людьми, відданими йому серцем. І наш Поліський край збагатив мистецьку скарбницю України монументальним виданням "Історія театрального мистецтва Рівненщини", висвітлену досвідченим театрознавцем, професійним актором, мудрим педагогом **Ігорем Федоровичем Жилінським**. Монографія присвячена 100-річчю першого стаціонарного Рівненського театру, який був відкритий за сприяння місцевого мецената Лейби Зафрана у 1908р., ім'ям якого на той час був ознаменований. За багато років книга є першою спробою комплексно дослідити творче життя Рівненського музично-драматичного театру від кінця ХVІІІ ст. і до сучасності, систематизувати факти та явища театрального процесу Поліського краю, простежити основні моделі його функціонування у культурному контексті століть. Монографія складається з 14 розділів, два з яких окреслю-

ють творчі портрети митців, діяльність Острозького і Дубенського театральних колективів та висвітлюють історію Рівненського академічного лялькового театру.

Глибинністю душі автора викристалізовані багаторічні театрознавчі дослідження. Адже ця монографія – це життя Ігоря Жилінського, віддане театру: «... я наважився простежити увесь творчий шлях Рівненського обласного музично-драматичного театру і все, що пов'язане з його передісторією, щоб у цій праці залишитися разом з ним... На сцені Рівненського театру я працював актором сімнадцять років. Багато бачив, багато на сцені нерестраждав, багато дечого не зіграв і не здійснив. Я спостерігав те, що відбувалось у театральному мистецтві Рівненщини і брав безпосередню участь у його творенні протягом усього свого творчого життя. Все вже в минулому...».

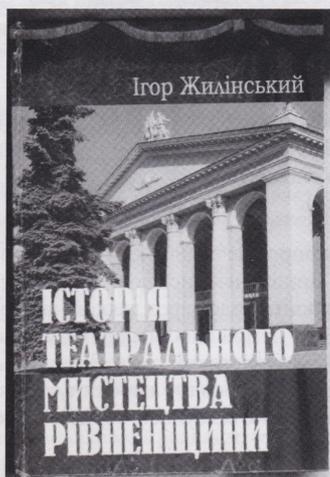
Направду, кому, як не Ігорю Федоровичу достеменно знати історію рідного театру, адже служіння його мистецтву він розпочав у 1954 році, зігравши 74 ролі. Серед них: Паріс "Ромео і Джульєтта", король Франції "Король Лір" В.Шекспіра, Незнанов "Без вини винні" О.Островського, Степан "Маруся Богуславка" М.Старицького, Пилип "Наймичка" І.Карпенка-Карого, Андрій "Марина", Роздольно "Острів твоєї мрії" М.Зарудного, Славка Куклін "Океан" О.Штейнга, Владислав Карпов "Колеги" В.Аксьонова та Ю.Стабового, капітан Ковач "Любов і мундир" Ф.Мольєра, Мотл Камзол "Тев'є Тевель" Шолом Алейхема та ряд інших колоритних образів. І.Жилінський у 1970 р. закінчив театрознавчий факультет Київського театрального інституту ім. І.Карпенка-Карого, 1977-1987рр. завідував кафедрою режисури Рівненського державного інституту культури.

Велику роль в народженні цієї фундаментальної праці зіграла людина мистецької душі, подвижник культурного життя Поліського краю, автор більш ніж 70 книг, поет, музикант, член Національної спілки театральних діячів України, лауреат численних літературно-мистецьких премій, професор кафедри музичного фольклору Інституту мистецтв РДГУ **Богдан Йосипович Столярчук**, коштом якого була видана монографія. Прилучаюся до його блискучого плинку думок як наукового редактора монографії: "Щоб написати книгу про театр, потрібно жити ним і у ньому, ходити за його лайтунками, плакати, сміятись, розмірковувати і переживати не одне життя своїх героїв, як це робив Ігор Федорович Жилінський".

Хочеться вірити, що незгасима свіча мудрого горіння І.Ф.Жилінського осяяла шлях молодому поколінню поціновувачів театральної Мельпомени Рівненщини, во ім'я того, щоб театр вселяв добро і гармонію в людські душі, зберігав кращі національні традиції й водночас збагачувався досягненнями світової сценічної культури.

Я переконана, що "Історія театрального мистецтва Рівненщини" – це "карбування" творчості золотих сторінок мистецьких поколінь. Читаючи її, з ними народжується у театрі, робини перші дебютні кроки, одухотворяється кожною пережитою роллю актора, отримуєш всенародне визнання крізь призму рецензентів і радієш талановитому завтра у молодому поколінні таких, як вони, артистів – витканих мистецтвом Мельпомени!

ТЕТЯНА СОКІЛ

кого краю, простежити основні моделі його функціонування у культурному контексті століть. Монографія складається з 14 розділів, два з яких окреслю-